

Onderwerp: Onafhankelijke metingen/ gasdebat op 12 febr. a.s.
Bestemd voor: De leden van de Tweede Kamer
Aantal bijlagen: 1

Middelstum
6 februari 2015

Geachte heer/mevrouw,

Heel graag zou ik u twee onderwerpen willen aanreiken voor het komende gasdebat die voor Groningen het tij kan keren.

Het eerste onderwerp is **de omkering van de bewijslast** met in haar voetspoor: **onafhankelijke metingen**.

We hebben naar aanleiding van deze beide onderwerpen dan ook twee vragen voor u:

1. **Steunt u de omkering van de bewijslast?**
2. **Bent u voor onafhankelijke metingen en hoeveel heeft u daarvoor over?**

A. Omkering van de bewijslast

Waarom omkering van bewijslast?

1. De wet van Napoleon is vele malen eerlijker voor gedupeerden dan de huidige mijnwet.
2. Er zijn erg veel klachten over hoe het onderzoek naar de schade verloopt, o.a.:
 - a) Schade aan fundamenteën door zakkingen wordt niet of heel zelden onderzocht, laat staan erkend. Deze schade komt erg veel voor.
 - b) De trillingen in het oppervlak worden door te weinig versnellingsmeters gemeten. Deze versnellingsmeters meten daarnaast slechts een klein onderdeel van het proces. Daarover straks iets meer.

In het artikel 'Mijn en dijn in de Mijnbouwwet 2003' van Jan van Dunné wordt deze problematiek helder omschreven. Zie: <http://www.ondergroningen.nl/artikelen/mijn-en-dijn-in-de-mijnbouwwet-2003/>

Tcbb

De Tcbb zou als vangnet dienen voor hen die problemen met de schadeafhandeling hebben. Dit ter compensatie voor het verlies van de voordelen van de eerdere mijnwet.

De Tcbb echter zit op afstand en wordt daarnaast niet als betrokken en onafhankelijk ervaren.

Veel Groningers hebben weinig vertrouwen in de Tcbb.

Ook de manier waarop professor van Dunné door dr. Dick Tommel is beantwoord tijdens de hoorzitting, getuigt niet van professionaliteit.

B. Onafhankelijke metingen

Enkele redenen waarom er naar onze mening snel meer en anders gemeten moet worden:

1. Onafhankelijk onderzoek is betrouwbaarder gebleken dan onderzoeken van aan NAM/Shell/overheid gelieerde bureaus (70% daarvan moet worden bijgesteld).
2. Alle Groningers hebben recht op inzage in cijfers over hoe hun veiligheid wordt geborgd.
3. Schade door bevingen kan sneller worden onderkend.
4. De relatie tussen schade en bevingen/trillingen kan beter in kaart worden gebracht.
5. Er kan een beter risicoprofiel worden opgesteld zodat veiligheid en aardbevingsbestendig herstel beter op elkaar kunnen worden afgestemd.
6. Welke woningen aardbevingsbestendig(er) gemaakt moeten worden kunnen beter in kaart worden gebracht.
7. De relatie tussen bevingen/trillen en de infrastructuur kan beter in kaart worden gebracht.
8. Zettingsschade kan beter in beeld worden gebracht.
9. Er zijn gebieden waar wel bevingen/trillingen worden gevoeld en schade wordt geconstateerd, maar waar geen meters gesitueerd zijn.

Het stutten van woningen in Groningen kost 6,5 miljard euro. Het gaat om het verstevigen van minimaal dertigduizend, maar mogelijk negentigduizend huizen. Onafhankelijk meten cq een second opinion zou in verhouding tot dergelijke bedragen op zijn minst plaats moeten vinden.

Wij willen op heel korte termijn de gevolgen van de gaswinning grondig in kaart brengen, zodat er eindelijk een nauwkeurige risicoanalyse kan worden gemaakt. Er zal continu worden gemonitord, en alle data/gegevens zullen voor iedereen vrij toegankelijk zijn. Dit alles kan niet zonder financiële steun. De kosten evenwel zijn beduidend lager dan die van TNO.

Wat kan beter worden gemeten?

T.a.v. de bodemdaling

De voorspellende waarde van NAM's bodemdalingsmodellen is ronduit slecht.

De veronderstelde theoretische relatie tussen aardgaswinning en bodembeweging wordt keer op keer door de metingen tegengesproken. De precisie van waterpas metingen is voldoende voor controle op de juistheid (of onjuistheid in dit geval) van het theoretisch model. Essentieel is dat het maximale uit de metingen gehaald gaat worden om het theoretisch model scherp en snel te kunnen corrigeren. NAM/SodM/TCBB/TNO verzetten zich al een decennium tegen toepassing van de scherpst mogelijke analyse van de metingen.

T.a.v. de bevingen/trillingen

Er zijn ook nog steeds regio's in Groningen waar gas gewonnen en/of opgeslagen wordt of waar injectie plaatsvindt, en waar door bewoners wel trillingen worden ervaren maar geen medewerking verleend wordt door het plaatsen van valide meetapparatuur om te weten aan welke krachten opstallen blootgesteld worden. Voorbeelden hiervan zijn de 'waterinjectie' bij Borgsweer bij Delfzijl, waar onder hoge druk afvalvloeistoffen van de gaswinning geïnjecteerd worden, en de gasopslag bij Grijskerk, waar onder hoge druk gas in de grond geïnjecteerd en uit gehaald wordt.

T.a.v. Laagfrequent geluid

Naast de grondbewegingen willen we ook het laagfrequente geluid meten dat onder andere door gasopslag- en gasproductielocaties wordt gegenereerd. Steeds meer mensen worden daar ziek van, en daarom zijn er dringend oplossingen voor nodig.

Wat is het doel?

Snelle en transparante duiding

Het uiteindelijke doel is om snel en efficiënt onafhankelijk en transparant metingen te laten doen naar de hierboven genoemde gevolgen van de gaswinning, zodat er nauwkeurige risicoanalyses gemaakt kunnen worden en deze te controleren door woningen continu te monitoren. Er is haast bij, want de problemen zijn te groot om dit alleen over te laten aan de NAM.

De resultaten van de metingen zijn snel beschikbaar. Omdat deze gegevens voor alle gebruikers van groot belang zijn, moeten ze ook voor iedereen vrij toegankelijk zijn.

Andere meters

Het plaatsen van **tiltmeters**, die - in tegenstelling tot accelerometers – wel een continu proces meten, is van groot belang om schades te kunnen monitoren.

Heel veel instanties hebben juist nu met de aardbevingen, de bodemdaling en de problemen met de waterhuishouding grote behoefte aan een continue stroom van nauwkeurige meetgegevens uit een fijnmazig netwerk.

Welke onderzoekers werken hieraan mee?

Wij hebben contact opgenomen met internationaal opererende onderzoekers/bedrijven die veel ervaring hebben met metingen van geluidstrillingen, grondbewegingen en bodemdaling bij dijken, infrastructuur, gebouwen enzovoorts. Zij zien de ernst van de problemen in Groningen in en willen daarom graag samenwerken en meehelpen met het aanleggen van een geavanceerd meetnetwerk dat is toegesneden op de specifieke bodemgesteldheid in de provincie Groningen. Daartoe stellen zij hun geavanceerde methodes en apparatuur en hun kennis en kunde ter beschikking, zodat o.a. de risico's beter in kaart kunnen worden gebracht.

Het gaat hierbij in eerste instantie om de volgende bedrijven/onderzoekers:

1. Het Groningse bedrijf StabiAlert
2. Peter van der Gaag (onafhankelijke geoloog)
3. MicroFlow'n
4. Omnidots

Voor **meer informatie** verwijs ik u naar de bijlage met in het kort een beschrijving van de mogelijkheden van deze bedrijven. Ze zullen worden ondersteund door meerdere experts.

Onze vragen aan u

Wij vragen u om alles op alles te zetten om beide punten – omkering van bewijslast en onafhankelijk onderzoek – van harte te ondersteunen en voor onafhankelijke metingen een budget te reserveren voor de bewoners.

Een steeds groter aantal bedrijven en instanties staat achter onze plannen.

Lokale bestuurders laten deze vragen liggen, wellicht omdat er te weinig kennis aanwezig is, maar steeds meer inwoners snakken naar een eerlijke houding van de volksvertegenwoordigers!

Graag horen we uw reactie!

Namens vele inwoners*)

Hilda Groeneveld,
de Bosrand 11, 9991 EJ Middelstum
hilda.groeneveld@hetnet.nl
www.ondergroningen.nl

Betteke de Haan,

Nicolette Marié de Kler.

*namenlijst op aanvraag beschikbaar